

dosarul nr. 2ra-1207/18

prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Central (Viorica Mihaila)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (Iulia Cimpoi, Aliona Danilov, Ion Secieru)

ÎNCHEIERE

04 iulie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursurilor declarate de Ghenadie Petcu și reprezentantul acestuia avocatul Ion Căpățînă împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 27 februarie 2018,

adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ghenadie Petcu împotriva Nataliei Morari (Petcu), intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului s. Botanica cu privire la schimbarea domiciliului copilului minor și încasarea pensiei de întreținere a copilului minor,

constată:

La 21 noiembrie 2016, XXXXX, reprezentat de avocatul Ion Căpățînă a depus cerere de chemare în judecată împotriva XXXXX, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului s. Botanica cu privire la schimbarea domiciliului copilului minor și încasarea pensiei de întreținere a copilului minor.

În motivarea acțiunii a menționat că, XXXXX a fost în căsătorie cu XXXXX din 05 noiembrie 1995 până la 18 septembrie 1998, când căsătoria a fost desfăcută în baza hotărârii Judecătoriei Soroca din 03 septembrie 1998.

În timpul căsătoriei, la XXXXX s-a născut XXXXX, iar la XXXXX, în afara căsătoriei, s-a născut XXXXX, care la moment este minoră. De la naștere și până la depunerea cererii de chemare în judecată, fiica minoră XXXXX a locuit permanent împreună cu reclamantul XXXXX la același domiciliu și doar el s-a ocupat de întreținerea și educarea acesteia. În luna februarie 2015, XXXXX a depus cerere de chemare în judecată cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor și încasarea pensiei de întreținere a acestuia în sumă fixă câte 1 500 de lei lunar.

Prin decizia din 10 mai 2016 a Curții de Apel Chișinău, menținută prin decizia din 20 iulie 2016 a Curții Supreme de Justiție, acțiunea depusă de XXXXX a fost admisă și s-a stabilit domiciliul copilului minor XXXXX cu mama XXXXX, totodată fiind încasată de la XXXXX în beneficiul XXXXX pensia de întreținere pentru copilul minor în sumă fixă de 1 500 de lei lunar, începând cu 09 februarie 2015, până la majoratul copilului.

Reclamantul a indicat că prin procesul-verbal nr.061-87/16 din 24 iunie 2016 al executorului judecătoresc Mihail Beiu a fost constatată imposibilitatea executării documentului executoriu emis de Curtea de Apel Chișinău în baza deciziei din 10 mai 2016, din cauza refuzului categoric a copilului minor XXXXX de a trece cu traiul cu mama XXXXX, acuzându-i neglijența din partea mamei. Astfel, copilul a rămas în continuare să locuiască cu tatăl XXXXX.

Astfel, reclamantul a specificat că prin comportamentul și poziția sa în timpul procedurii de executare a deciziei din 10 mai 2016 a Curții de Apel Chișinău, copilul minor XXXXX a dat dovadă de un atașament vădit față de tatăl ei, relații puternice fiică-tată și viceversa referitor la relațiile fiică-mamă, precum condițiile create pentru educația, creșterea și dezvoltarea copilului pe care i le-a creat au fost dintre cele mai bune, copilul nefiind limitat în nimic.

XXXXX a solicitat schimbarea domiciliului copilului minor XXXXX cu tatăl ei XXXXX; încasarea de la XXXXX în beneficiul său XXXXX a pensiei de întreținere pentru copilul minor XXXXX în sumă fixă de 1 500 de lei lunar, începând cu 09 februarie 2015 până la atingerea de către aceasta a majoratului; și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 15 mai 2017 a Judecătoria Chișinău, sediul Central, (vol. I, f.d. 161, 166-176) acțiunea depusă de XXXXX a fost admisă parțial și a fost schimbat domiciliul copilului minor XXXXX, stabilindu-l cu tatăl XXXXX. A fost încasată de la XXXXX în beneficiul lui XXXXX pensia de întreținere a copilului minor XXXXX în mărime de $\frac{1}{4}$ din venitul lunar, începând cu depunerea cererii de chemare în judecată la 21 noiembrie 2016 și până la atingerea majoratului copilului minor, iar în rest acțiunea a fost respinsă.

Totodată, a fost încasat de la XXXXX în beneficiul lui XXXXX cheltuielile de judecată pentru achitarea taxei de stat în sumă de 100 de lei și în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 150 de lei.

Prima instanță și-a întemeiat soluția adoptată pe dispozițiile art. 58 alin. (1), art.63 alin. (1) și (2), art. 74 alin. (1), art. 75 alin. (1), art. 76, art. 98 alin. (2) și (3) din Codul familiei.

În consolidarea soluției sale, Judecătoria Chișinău, sediul Central, a reținut că, în cadrul ședinței de judecată, minora și-a exprimat în mod absolut benevol dorința de a locui cu tata XXXXX, manifestând o atitudine negativă față de mama XXXXX și față de sora sa mai mare, care locuiește cu mama.

La fel, prima instanță a constatat că minora are un atașament cert și evident doar față de tată, manifestând o atitudine negativă față de mama sa și sora mai mare, refuzând categoric să treacă cu traiul la mama ei. Astfel, din punct de vedere psihologic, întru evitarea situațiilor de stres și protejarea interesului superior al copilului, s-a ajuns la concluzia că este mai oportun și relevant stabilirea domiciliului acestuia anume cu tata XXXXX, alături de care se simte confortabil, circumstanță ce va contribui la dezvoltarea normală și în liniște a minorului.

Referitor la capătul de cerere privind încasarea pensiei de întreținere a copilului minor, prima instanță a notat că încasarea pensiei de întreținere a copilului minor într-o sumă bănească fixă poate fi stabilită doar în cazurile când nu sunt date referitor la veniturile lunare ale părintelui care trebuie să o plătească. În speță, însă, pârâta XXXXX a prezentat probe care dovedesc că venitul lunar al acesteia constituie 4 500 de lei. Astfel, Judecătoria Chișinău, sediul Central, a considerat necesar a încasa de la pârâtă în beneficiul reclamantului pensie pentru întreținerea copilului minor în

mărime de $\frac{1}{4}$ din venitul lunar, începând cu data depunerii cererii de chemare în judecată și până la atingerea majoratului copilului minor.

Prin decizia din 27 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău (vol. II, f.d. 64-65, 66-80) apelul declarat de XXXXXa fost respins, iar apelul declarat de XXXXX a fost admis.

A fost casată hotărârea din 15 mai 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Central, în partea în care a fost încasată de la XXXXX în beneficiul lui XXXXX pensia de întreținere a copilului minor XXXXX în mărime de $\frac{1}{4}$ din venitul lunar, și în această parte a fost emisă o nouă hotărâre, prin care:

Acțiunea depusă de XXXXX a fost admisă și s-a încasat de la XXXXX în beneficiul lui XXXXX pensia de întreținere a copilului minor XXXXX în mărimea bănească fixă de 1 200 de lei lunar, începând cu 21 noiembrie 2016 și până la atingerea majoratului copilului minor.

În rest, hotărârea din 15 mai 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Central, a fost menținută.

În consolidarea soluției sale, instanța de apel a reținut că XXXXX nu dispune de o sursă stabilă de venit, iar întreținerea oferită de părinte copilului trebuie să corespundă integral necesităților respective și să asigure dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală și socială a copilului la un nivel corespunzător și suficient pentru a nu leza interesele copilului.

La 02 mai 2018, XXXXX a declarat recurs împotriva deciziei din 27 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei recurate și a hotărârii primei instanțe în partea cuantumului pensiei încasate pentru întreținerea copilului minor, cu pronunțarea în această parte a unei hotărâri noi, prin care să fie încasată de la XXXXX în beneficiul lui XXXXX pensia de întreținere a copilului minor XXXXX în mărimea bănească fixă de 1 500 de lei lunar, începând cu 09 februarie 2015 și până la atingerea majoratului copilului minor, iar în rest a menține fără modificări decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe; și compensarea cheltuielilor de judecată (vol. II, f.d. 85-87 recto-verso).

În motivarea recursului a menționat că, la stabilirea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor, prima instanță și instanța de apel nu au ținut de cont de faptul că până la 04 aprilie 2017 intimata a fost angajată în câmpul muncii, iar la moment se află la muncă în Italia. Reieșind din această circumstanță, a opinat că încasarea pensiei de întreținere a copilului minor într-o sumă bănească fixă mai mică de 1 500 de lei ar leza interesele copilului minor.

Deopotrivă, a invocat că instanța de apel a stabilit greșit termenul de la care urmează a fi încasată pensia de întreținere a copilului minor, deoarece a demonstrat că de la 09 februarie 2015 și până la depunerea cererii de chemare în judecată și respectiv cererii de recurs, copilul se află la întreținerea sa. Prin urmare, consideră că pensia de întreținere a copilului minor urmează a fi încasată nu de la data depunerii cererii de chemare în judecată, ci de la data de când se află copilul la întreținerea sa.

La 30 iunie 2018, XXXXX, reprezentat de avocatul Ion Căpățînă, a depus prin intermediul oficiului poștal cerere de recurs împotriva deciziei din 27 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei recurate și a hotărârii primei instanțe în partea cuantumului pensiei încasate pentru întreținerea copilului minor, cu pronunțarea în această parte a unei hotărâri noi, prin care să fie încasată de la XXXXX în beneficiul lui XXXXX pensia de întreținere a copilului minor XXXXX în mărimea bănească fixă de 1 500 de lei lunar, începând cu 09

februarie 2015 și până la atingerea majoratului copilului minor, iar în rest a menține fără modificări decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe; și compensarea cheltuielilor de judecată (vol. II, f.d. 85-87 recto-verso).

În motivarea recursului a invocat temeuri și motive similare celor cuprinse în cererea de recurs depusă de XXXXX la 02 mai 2018.

Examinând temeiurile recursurilor în raport cu materialele cauzei civile, completul de admisibilitate al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursurile sunt inadmisibile, din motivele ce succed.

Articolul 431 din Codul de procedură civilă consemnează în alineatul (2) că, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

Conform articolului 433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4);

a¹) recursul este depus împotriva unui act ce nu se supune recursului, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 429 alin. (5);

- b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434;
- c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;
- d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

Prin prisma art. 434 în alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Astfel, instanța de recurs atestă că, în speță, XXXXX a demarat calea de atac în interiorul termenului legal, deoarece conform recipisei olografe de la materialele cauzei, decizia instanței de apel i-a fost comunicată la 24 aprilie 2018 (vol. II, f.d. 84), iar cererea de recurs a fost depusă la 02 mai 2018 (vol.II, f.d. 85), adică în interiorul termenului de două luni acordat de legiuitor. Deopotrivă, în partea recursului declarat de avocatul Ion Căpățînă, se atestă că, din materialele cauzei nu poate fi stabilită data când i-a fost comunicată acestuia decizia Curții de Apel Chișinău, iar drept consecință nu poate fi stabilit momentul când începe să curgă termenul de exercitare a dreptului acesteia de a ataca hotărârea judecătorească.

În concreto motivelor inserate în cererile de recurs, completul de admisibilitate le apreciază ca fiind lipsite de substanță și care nu pot fi acceptate. Or, conform prevederilor art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs trebuie să fie dactilografată și trebuie să cuprindă esența și temeiurile recursului, argumentul ilegalității deciziei atacate, solicitările recurentului, propunerile respective.

Analizând cuprinsul cererilor de recurs depuse de XXXXX și de reprezentantul acestuia, avocatul Ion Căpățînă, completul de admisibilitate evocă faptul că argumentele invocate în recursuri (vol. II, f.d. 85-87, 92-93 recto-verso), în esența lor, sunt similare alegațiilor inserate în cererea de apel motivată (vol.II, f.d. 15-18). Astfel se deduce că cererile de recurs de facto sunt o transpunere a motivelor din cererea de apel.

Prin urmare, acestea nu pot fi reținute de către completul de admisibilitate, deoarece recursul împotriva deciziei instanței de apel este o cale de atac de drept, vizând în exclusivitate legalitatea actului de dispoziție contestat.

La acest capitol, instanța de recurs atestă că recurentul și reprezentantul acestuia nu au evidențiat în cererile de recurs formulate memoriul ilegalității și netemeinicii deciziei recurate, limitându-se doar la reiterarea unor circumstanțe care au fost supuse examinării în ordine de apel.

În acest sens, urmează a se evidenția faptul că nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Astfel, este de menționat că dezvoltarea recursurilor trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici care, circumscrise fiind motivelor de recurs îngăduite de lege, sunt de natură a învedera nelegalitatea hotărârii.

În această ordine de idei, instanța de recurs constată că, argumentele invocate în cererile de recurs, după esența lor, pot fi încadrate în temeiul prevăzut de art. 386 alin.(1) lit.b) din Codul de procedură civilă, aplicabil doar procedurii de apel și nu se regăsesc în art. 432 din Codul de procedură civilă, aplicabil recursului. Ba mai mult ca atât, acestea au fost deja supuse examinării și aprecierii de către instanța de apel prin prisma art. 130 din Codul de procedură civilă, fiindu-le oferite concluziile de rigoare și, prin urmare, nu urmează a fi reiterate în ordine de recurs.

Ipotezele relevate certifică în mod clar caracterul lipsit de substanță al recursurilor declarate, deoarece Ghenadie Petcu și reprezentantul acestuia, avocatul Ion Căpățînă, nu au invocat niciun argument plauzibil în vederea justificării ilegalității deciziei instanței de apel. Astfel, se evidențiază caracterul declarativ al recursurilor, deoarece sunt lipsite de conținut și desprind simplul fapt al dezacordului recurentului și reprezentantului său cu soluția dată de instanțele inferioare, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursurilor.

În acest sens, completul reamintește că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a precizat că dreptul de a fi auzit în combinație cu dreptul la un recurs efectiv sunt în primul rând chestiuni de reglementare în dreptul intern și este în principiu, competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (Doorson împotriva Olandei, 26 martie 1996, §67). La acest capitol instanța de recurs reține că recursurile declarate de Ghenadie Petcu și reprezentantul acestuia, avocatul Ion Căpățînă, nu s-au bazat exclusiv pe chestiuni de drept, ce ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, iar ca urmare nu corespund cerinței de a fi „efective”, fiind lipsite de șanse de succes și nu sunt capabile să ofere îndreptarea situației din decizia recurată.

Subsidiar, completul de admisibilitate relevă că cererile de recurs au fost depuse după ce Ghenadie Petcu a avut posibilitatea de a fi auzit de o instanță de fond și de o instanță de apel, fiecare dintre care a avut deplină jurisdicție (a se vedea mutatis mutandis „Levages Prestations Services” împotriva Franței, cererea nr.21920/93 din 23 octombrie 1996, §48-50).

Prin urmare, instanța de recurs apreciază că recurentului i-a fost asigurat dreptul de acces la o instanță și dreptul de a fi auzit combinat cu dreptul la un recurs efectiv. De fapt, în cazul când nu există suspiciuni privind încălcarea echității procedurii din perspectiva art. 6 §1 din CEDO, rezultă că participanții au reușit să pună în discuție în fața instanțelor toate observațiile și raționamentele pe care le considerau necesare în vederea apărării punctului său de vedere (Blücher împotriva Cehiei, cererea nr.58580/00 din 11 aprilie 2005, §65-67)

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, a aplicat și interpretat elocvent normele de drept material și procedural, iar argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art.432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, în unanimitate, ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de Ghenadie Petcu și reprezentantul acestuia, avocatul Ion Căpățînă, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 27 februarie 2018, în baza art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, ca fiind inadmisibile.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de

procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibile recursurile declarate de Ghenadie Petcu și reprezentantul acestuia, avocatul Ion Căpățînă, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 27 februarie 2018, adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ghenadie Petcu împotriva Nataliei Morari (Petcu) , intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului s. Botanica cu privire la schimbarea domiciliului copilului minor și încasarea pensiei de întreținere a copilului minor.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Nina Vascan